

Η ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΔΟΜΗΣΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΑΚΑΘΕΚΤΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ (Ιούνιος 2009)

Συγγραφέας: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η αυθαίρετη δόμηση, που αποτελεί ένα από τα θλιβερά φαινόμενα αλλά και «καρκινώματα» του ελληνικού χώρου, συνεχίζει ασυγκράτητα την καταστροφή του περιβάλλοντος. Δεν γνωρίζουμε σε ποια ακριβώς γενιά αυθαιρέτων βρισκόμαστε. Η παρανομία θριαμβεύει τόσο στις εντός σχεδίου περιοχές, με ιδιαίτερη έξαρση στους ημιυπαίθριους χώρους και τις πιλοτές, όσο και στις εκτός σχεδίου περιοχές.

Η εκάστοτε κυβέρνηση, αντί να εφαρμόζει μια δραστική πολιτική αναχαίτισης του φαινομένου, εφαρμόζει μια νέα πολιτική εκμετάλλευσής της. Η σημερινή κυβέρνηση δεν τόλμησε, μέσω του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου, να προβεί σε κάποιες σχετικές ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης. Αντίθετα, στόχος του σημερινού υπουργού ΠΕΧΩΔΕ είναι όχι η αναχαίτιση αλλά η πελατειακή και ταμειακή εκμετάλλευσή της. Για τις εντός σχεδίου περιοχές το υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ ήδη ετοιμάζεται να καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο με το οποίο έναντι καταβολής ορισμένου χρηματικού ποσού η αυθαίρετη μετατροπή του ημιυπαίθριου χώρου σε χώρο κύριας χρήσης να εξαιρείται από την κατεδάφιση.

Στις εκτός σχεδίου περιοχές δρα ένα κύκλωμα που αποτελείται από πάσης φύσεως επιστήμονες και μη, οι οποίοι λυμαίνονται τον χώρο. Χαρακτηριστική είναι η δραστηριοποίησή τους σε παράνομες κατατμήσεις και διευκολύνσεις ανέγερσης αυθαιρέτων οικοδομών.

Εφόσον η εκάστοτε κυβέρνηση αδυνατεί να αντιμετωπίσει την αυθαίρετη δόμηση, δεν απομένει παρά η διακομματική συνεργασία. Όλα τα κόμματα πρέπει να επιδείξουν περιβαλλοντική ευαισθησία, χωρίς να χρειάζεται να γίνουν «οικολόγοι».

Από την πλευρά τους, οι επιστημονικοεπαγγελματικές οργανώσεις που αναμιγνύονται στα θέματα του πολεοδομικού σχεδιασμού και της αυθαίρετης δόμησης (ιδιαίτερα οι σύλλογοι δικηγόρων, μηχανικών, συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων-κτηματολόγων, μεσιτών κ.ά.), πέρα από την υπεράσπιση των συντεχνιακών συμφερόντων τους, μπορούν και πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλίες

που θα αποβούν τελικά υπέρ του κοινωνικού συνόλου και του περιβάλλοντος, λόγω των εχέγγυων που παρέχουν, ως λ.χ. η ειδική επιστημονική κατάρτιση, ο όρκος, η αναγνώριση του συλλόγου τους από το κράτος κ.λπ. Δηλαδή να αναλάβουν τις ευθύνες που τους αναλογούν.

Με το σημερινό καθεστώς έκδοσης αδειών οικοδομής ο μόνος που ευθύνεται είναι ο ιδιοκτήτης και ουδείς άλλος. Η οικεία πολεοδομική υπηρεσία, η οποία επιλαμβάνεται μόνον ύστερα από σχετική καταγγελία, είναι αδύνατον να πραγματοποιεί συνεχείς ελέγχους για τη διαπίστωση των αυθαίρετων κατασκευών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στη χώρα μας ο μηχανικός της πολεοδομικής υπηρεσίας είναι το «παιδί για όλες τις δουλειές». Φαίνεται ότι η πολιτεία τον θεωρεί «παντοτεχνογνώστη» και του «φορτώνει» πάσης φύσεως καθήκοντα, λ.χ. πολεοδόμου, μηχανικού, διεκπεραιωτή διοικητικών θεμάτων. Ουδείς όμως τον ενημερώνει για την εξέλιξη της πολεοδομικής επιστήμης και των πολεοδομικών θεμάτων με συνέπεια ορισμένες φορές να οδηγείται σε εσφαλμένες γνώμες αλλά και ταλαιπωρίες των πολιτών.

Συμπερασματικά, για την αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης, πέρα από την ευθύνη της εκάστοτε κυβέρνησης και την απαιτούμενη διακομματική συναίνεση, απαιτείται η ανάληψη ευθύνης από όλους τους εμπλεκόμενους. Ειδικότερα, η αυθαίρετη δόμηση θα μειωθεί ή και θα εξαλειφθεί αν αναλάβουν την ευθύνη γι' αυτήν που τους αναλογεί όλοι οι εμπλεκόμενοι, δηλαδή ο μηχανικός που κατασκευάζει ή επιβλέπει την κατασκευή, ο δικηγόρος που ελέγχει τίτλους, ο συμβολαιογράφος που συντάσσει τα σχετικά συμβόλαια, ο υποθηκοφύλακας που μεταγράφει το αυθαίρετο κ.λπ.

Σε διαφορετική περίπτωση, η αυθαίρετη δόμηση που νομιμοποιεί την παρανομία και γελοιοποιεί τη νομιμότητα θα έχει διηνεκή δράση και θα ξεπεράσει τη νόμιμη δόμηση. Σήμερα, ουδείς γνωρίζει σε ποια γενιά αυθαιρέτων βρισκόμαστε.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 24 Ιουνίου 2009, σ. 10.